

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Inkognitóba Budapest*

Forrás:

*Új nemzedék
Budapest 1935 XII/25*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

910.2

Hely:

Idő:

1934

Személy:

Helyszám:

Közp. n.

— 1896/50

Inkognitóban Budapest

Egy év története a szállodai vendégek könyvekben

Budapest végre csakugyan a nemzetközi idegenforgalom egyik legfontosabb központja! Jóformán észre sem vesszük már, hogy egyre-másra látogatnak el hozzánk a *külföldi hírességek*, akiknek a magyar fővárosban töltött napjairól azonban mégis pontos kimutatás készül a — *szállodák vendégek könyvében*. Nem érdektelen, sőt nagyon is tanulságos átnézni az ilyen vendégek könyveket, amelyek sorában természetesen első helyen a *Dunapalota* híres-nevezetes „*Aranykönyve*” áll. Egy darab *világtörténelmet* őriz ez a piros bőrkötésű, pergamenlapos könyv, amelyben *három koronás király névaláírása pompázik*. A *Dunapalota* három királyi vendége *Feisal* emir, Irak múlt évben elhunyt királya, *XIII. Alfonz* spanyol király és az idei év legmagasabb rangú látogatója, *Prajadhípek*, Sziám királya és felesége *Rambaibarni* királyné.

Fejedelmi vendégeket meg egyenesen tucatjával találunk, ha a *Dunapalota* Aranykönyvét lapozgatjuk. Kiderül, hogy budapesti látogatásakor itt szállt meg *Henrik* németalföldi herceg, valamint *Sixtus* Bourbon pármai herceg is, *Zita* királyné testvérbátyja. *Oszkár* porosz herceg, *Gustav Adolf* svéd herceg és *Sybilla*

hercegnő, továbbá a *maharadzák* hosszú sora, akik valamennyien megfelelő kísérettel érkeztek és csaknem kivétel nélkül a híres, *Dunára* néző *fejedelmi lakosztályban* helyezkedtek el.

Az előkelő belvárosi szálloda egyébként is *fejedelmek és államférfiak* állandó lakhelye. A bejegyzések élén az *idei év* vendégeinek sorában a tragikus véget ért *Dollfuss* kancellár finomvonalu aláírása áll. Vele csaknem egyidőben tartózkodott Budapesten *Fulvio Suvich* olasz államtitkár s azután gyors egymásutánban *Musanov* volt bolgár miniszterelnök, *Lord* és *Lady Snowden*, *Yolly* vicomte, *III. Lipót* belga király rendkívüli követe és *Csunenori* japán császári herceg.

Az idei vendégek sorában szerepel *Franz von Papen* volt német birodalmi kancellár, ugyszintén az osztrák államférfiak közül *Starhemberg* Rüdiger herceg és *Fey* Emil, legutóbb pedig dr. *Schuschnigg* kancellár, *Berger-Waldenegg* báró osztrák külügyminiszter, *Alberto Asquini*

olasz korporációs miniszter. A *Dunapalotában* csakugyan a *politikai végletek* adnak találkozót, mert néhány nap óta, mint köztudomású, itt lakik *Alexander Beksadjan* szovjetkövet is, akinek olvashatatlan aláírása ott szerepel királyok, fejedelmek, hercegek és államférfiak autogrammjá mellett. Végül itt lakott a művészek „*fejedelmeinek*” sorából a leghíresebbek egyike, *Arturo Toscanini*.

A művészek otthona

A *művészvilág*, a *zene* és az *irodalom* nagynevű mesterei azonban inkább a tisztességes hagyományokat őrző *Hungária szállóban* adtak egymásnak találkozót. Itt lakott a *zongoraművészek* közül *Backhaus* Vilmos és *Alfréd Cortot*, továbbá *Josef Hoffmann*, aki saját zongoráját hozta magával Amerikából, *Friedmann* és *Brajlóvszky*. Az *énekművészetet* képviselte *Giacomo Lauri Volpi*, a nagy olasz tenorista, *Toti dal Monte*, a kiváló énekművész, *Nino Piccaluga*, *Franz Völker*, *Anna Maria Gugliel-*

metti és *Tauber Richárd*. A *zeneszerzők* sorából *Lehár Ferenc* lakott a *Hungáriában* több napos budapesti tartózkodása során feleségével, míg az *irodalmi élet* hírességei közül *Molnár* Ferenc kerek három hónapig volt a szálloda vendége. Az érdekes művészek közé tartozik *Bernardino Molinari*, a hírneves olasz karnagy és *Német* kartárs, *Bruno Walter* is, akik az évad során többször is megfordultak a *Hungáriában*.

Tévedés volna azonban azt hinnit, hogy csupán a művészársadalom nagynevű egyéniségei monopolizálják a *Hungária szállót*. Akadt itt ezidén minden rendű és rangú vendég, a *Rampuri maharadzától* és kíséretétől kezdve *Kemal Jusszuf* egyiptomi hercegig, aki *vadászatra* érkezett Budapestre, egyenesen a fáraók országából. Az államférfiak közül minden esetre *Götting porosz miniszterelnök* látogatása keltette a legnagyobb fel-tűnést s a legérdekesebb vendég kétségtelenül *Etherton* ezredes volt, aki *tavasszal átrepült a Mount Everest fölé*.

2/

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy:

Hely:

Idő:

Személy:

Helyszám:

A Hungária régi, híres vendégei közül egyébként csupán *Saljapin* nem időzött itt legutóbbi látogatása során. A nagy orosz énekművész ez alkalommal a *margitszigeti Palatinus-szállóban* bérelt lakosztályt, mert mint mondotta, annyira megejtette a sziget varázsa, hogy abban a hangulatos környezetben akarta kipihenni budapesti szereplésének fáradalmait.

A szomszédos *Vadászkürt* hangulatos, finom szállodája, amely csak nyár óta van ismét üzemben, tulajdonképpen részben *angol vendégek* családijellegű otthona. Néhány világhíresség látogatásával azonban ez is dicsekedhetik, így többek között *Johanna Westerdyk*, a nagynevű németalföldi botanikusnő, az utrechti egyetem tanárnője töltött itt néhány napot.

Olasz kolónia az Astóriában

Érdekes átfutni más szállodák vendégkönyveit is. Mintha összebeszélésnek az idegenek, annyira tipikus az egyes hotelek törzsvendégeinek névsora. Vagy talán csak a véletlen játéka az, hogy például az *Astoriában* ez évben a legtöbb érdekes vendég *olasz* volt. Mintha egész kis *olasz kolónia* exkluzív találkozóhelye lenne ez a jónevű belvárosi szálloda. Torinói és milánói földbirtokosok mellett alig akad egy-két francia és

angol név. *Harold d'Arcy*, a londoni iparmagnás pár nappal ezelőtt utazott el fővárosunkból. *John Atkinson*, a híres angol „illatszerkirály” hozzánk is ellátogatott, hogy világszerte ismert parfümjét a magyar piacon bevezesse.

Első helyen kellett volna említe-

nünk *Ahmed Sourrou* bey meghatalmazott miniszter, *egyiptomi konzult Kairóból*, aki fényes kíséretével káprázatos keleti pompát fejtett ki és a diplomáciai társaságban nagy szerepet játszott. Ellátogatott még az Astoriába egy párisi egyetemi tanár, *Prof. de Bernardis Domenico*, akinek érdekes előadása nagy feltűnést keltett a budapesti tudományos körökben. Az olasz vendégek névsorából a legérdekesebbek *Conte Zorzi Zilio Milanóból*, *Lopez de Maquiera Torinóból*, *Oscar de Resmini* vezérigazgató *Milanóból*, *Conte de Montegnaco Torinóból*, *Mario Forti* vezérigazgató *Torinóból* és *Gianfranceschi Aldo* herceg nagybirtokos *Torinóból*.

... mégsem eszik meg a románokat

Egészen más képet mutat a *Bristol* vendégserege. Ott lakott *Ferragutti* tanár, a híres *olasz faszéngáz-autós*, aki tizenegy pengő üzemanyag költséggel jött Rómából Budapestre. *Czernin gróf*, a híres agyaggalamb-

lövő-versenyző is itt lakott. Itt szállt meg *Petrovskij bécsi szovjetkövet*, amikor *Oroszországgal felvettük a diplomáciai kapcsolatokat*. *Duncomp*, az angol bank kormányzója hat héttig lakott a *Bristolban* és közben *Lillafüredre* is ellátogatott. *Korláth Endre* magyar szenátor *Ungvárról*, aki azóta, hogy a román végrehajtó elvitte az aranyóráját, *spárgával köti meg nikkellóráját*. *Samarianeanu Mihály* főszerkesztő hatodmagával járt itt s nem győzött eléggé esodálkozni azon, hogy itt nem „eszik meg” a románokat.

Mágnásvilág a Carltonban

A *Carlton* szállóda inkább a magyar mágnások találkozóhelye. A vendégkönyvben feltűnik *gróf Festetics Domonkos*, *gróf Mailáth Lászlóné*, *gróf Ambrózy Lajos*, ny. meghatalmazott miniszter és követ, *Herceg Odescalchi Lóránt* neve. *Aime Westeel* egy párisi utazási iroda főnöke töltött itt hosszabb időt családjával. *Scapinelli Pál* gróf Bécsből jött hozzánk a foxterrier kiállításra. *Báró Monti Alessandro* olasz fasiszta vezető, aki az itteni fasiszta szövetségben tartott érdekes előadást az *olasz fasiszmus lényegéről*. Spanyol kereskedelmi attasé *Chile Artura Irarrazaral*, Japán egyetemi tanár *Tokióból Yamanaka Naojiro*, egy finn új-

ságíró *Helsinki*ből *Kivijarvi Kai Soren*, *buenos ayresi* orvostanár *Guarero Mariano*.

III. János király a Gellért-szállóban

A budai parton a *Szent Gellért gyógyszálló* hatalmas vendégkönyve szintén történelmi személyiségek névsorát foglalja össze.

Legérdekesebb közöttük bizonyára *Guise János herceg*, a francia trónkövetelő, akit hívei, a francia royalisták *III. János* néven Franciaország királyának tisztelnek és aki a legszigorúbb inkognitóban heteket töltött Budapesten, ahol a gyógyfürdőt használta. A herceg látogatását sikerült olyan szigorú titokban tartani a fejedelmi vendég óhajához képest, hogy arról csak jóval *III. János* elutazása után értesült a budapesti közönség.

Allamférfiak közül számosan időztek a *Gellért-szállóban*, így többek között *Kivimäki*, Finnország miniszterelnöke, *Jutila* finn földmívelésügyi miniszter, *Don Manuel Pereira* brazil nagykövet, *Sadao Hiroki* japán béke delegátus, *Manuel Fellez* mexikói követ és meghatalmazott miniszter, *Van Hoorn* németalföldi követ és *Bernhard Russ*, a berlini

3/

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:			Tárgy:
Cím:			Hely:
Forrás:			Idő:
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	(Oldal)	Személy:
				Helyszám:

Szerző:
 Cím: *Magyar Toban Operában*

Forrás: *Uj Nemzet*
Operat 1934 XII/25

Budapest nyomda NV., Közp. városbáza — 1896/50

kormány kultuszminisztere.
 A jelentős vendégek közé tartozott egyébként *Cantacuzeno* Mircea román herceg is, valamint P. M. Røwde a dús gazdag magyarbarát norvég nagyiparos, oslo-i magyar főkonzul, aki minden esztendőben hetekig a Gellért-szálló állandó vendége. A látogatók névsorát kiegészíti a magyar művészvilág két kiváló tagja, *Németh Mária* és *Pataky Kálmán*, akik budapesti szereplésük alkalmával már szintén évek óta a Gellért lakói.

már jóval ritkábban látogatnak el.
 Még egyet szeretnénk megemlíteni, félve bár, hogy sok merész álmodozgatunk szét. Mégis el kell mondanunk, hogyan jött Budapestre egy *előkelő maharadza*, kísérete fényes volt és nagy, titkárok, komornák és komornyikok sűrűgtek körülötte, sőt még *házi orvosát* sem hagyta otthon, de — elutazásakor *elfelejtette ki-egyenlíteni hatvan pengős tartozását a portásnál.*
 Ime bizonyosság affelől, hogy már a maharadzsa is a régiak ...

Mit néznek meg az idegenek Budapesten?

Kérdésünkre mindenütt azt a választ kaptuk, hogy az előkelő idegenek *legelőször az Operára kíváncsiak.* Igen sokan nézik meg a magyar *operett-előadásokat*, leginkább pedig a *cigányzene* csábitja őket. *A mulatóhelyek általában nem számítanak pesti különlegességnek s oda*